

АНОТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни: Бухгалтерський і фінансовий облік

Викладач Волощенко Анна Миколаївна

Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Види навчальних занять	Лекції, практичні роботи, самостійні роботи
Засоби діагностики успішності навчання	Опитування, письмове виконання практичних завдань, картковий експрес-контроль, виконання завдань самостійної роботи, екзамен
Вид контролю	Екзамен
Мова навчання	Українська

Метою вивчення освітнього компоненту є: формування системи знань здобувачів освіти з теорії та практики ведення обліку на підприємствах; формування у здобувачів загального поняття про бухгалтерський та фінансовий облік, його місце і роль в системі економічних відносин, ознайомлення з правами, обов'язками і відповідальністю посадових осіб, які здійснюють ведення обліку, з основними вимогами до організації бухгалтерського обліку на підприємстві; формування системи знань щодо методології і організації бухгалтерського обліку, використання облікової інформації для складання фінансової звітності, аудиту, контролю, економічного аналізу, прийняття управлінських рішень.

Головними завданнями освітнього компоненту є:

- вивчення предмета, об'єкта та методів бухгалтерського обліку, набуття навичок їх практичного застосування для ефективного використання облікової інформації;
- ознайомлення з правами, обов'язками і відповідальністю бухгалтерів;
- набуття навичок опрацювання та використання облікової інформації в управлінні;

– опанування способів правильної і раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах різних форм власності відповідних галузей і виробництв України.

– вивчення раціональних методів фінансового обліку в ринкових умовах господарювання, правильного відображення господарських операцій на рахунках фінансового обліку, внесення записів до облікових реєстрів, формування навичок використання фінансової звітності для контролю та аналізу господарської діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 Бухгалтерський облік

Тема 1.1 Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.

Загальні відомості про господарський облік та його суть. Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика. Види господарського обліку. Суть і зміст оперативно-технічного, бухгалтерського та статистичного обліку. Особливості та сфера застосування кожного виду обліку. Ознайомлення із ЗУ "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Організація бухгалтерського обліку відповідно до вимог законодавчо-нормативних актів. Огляд і загальні положення національних стандартів бухгалтерського обліку.

Тема 1.2 Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку.

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал; господарські процеси; господарські операції. Метод бухгалтерського обліку. Методичні прийоми бухгалтерського обліку. Складові частини (елементи) методу бухгалтерського обліку: документація та інвентаризація, рахунки і подвійний запис, оцінка і калькуляція, баланс і звітність. Зв'язок предмета і методу бухгалтерського обліку.

Тема 1.3 Метод бухгалтерського обліку.

Поняття методу бухгалтерського обліку. Характеристика методичних прийомів: оцінка і калькуляція, рахунки і подвійний запис, документація та інвентаризація, баланс і фінансова звітність.

Тема 1.4 Бухгалтерський баланс.

Поняття бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс як засіб узагальненого відображення активів, зобов'язань і капіталу. Структура і зміст балансу: актив і пасив, статті балансу. Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу та його обґрунтування. Валюта балансу, періодичність його складання та подання. Групування статей балансу та їх оцінка. Інформаційний зміст бухгалтерського балансу, його аналітичні якості. Типи господарських операцій та характеристика змін, які вони спричиняють у балансі.

Тема 1.5 Рахунки бухгалтерського обліку.

Економічна суть рахунків, їх значення і роль у бухгалтерському обліку. Будова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо). Активні, пасивні рахунки, їхня структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо.

Тема 1.6 Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку.

Подвійний запис на рахунках, його обґрунтування і контрольне значення. Взаємозв'язок між рахунками і балансом. Узагальнення даних рахунків у балансі. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи. Синтетичний і аналітичний облік. Обґрунтування необхідності паралельного ведення синтетичного й аналітичного обліку. Види регістрів аналітичного й синтетичного обліку. Взаємозв'язок синтетичного й аналітичного обліку, його контрольне значення. Поняття про субрахунки, їх роль, значення і порядок використання. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості за синтетичними та аналітичними рахунками, їх контрольне значення.

Тема 1.7 План рахунків бухгалтерського обліку.

Значення та принципи класифікації рахунків. Класифікація рахунків за відношенням до балансу. Балансові та позабалансові рахунки. Класифікація рахунків за їхнім економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням та будовою; план рахунків бухгалтерського обліку, його призначення, зміст та загальна характеристика.

Тема 1.8 Первинне спостереження. Документація.

Первинне спостереження в обліку. Бухгалтерський документ та його реквізити. Документація, її суть і значення. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Типізація, стандартизація та уніфікація бухгалтерських документів.

Тема 1.9 Інвентаризація, її значення, види і порядок проведення.

Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: повна, часткова, суцільна, вибіркова. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів; відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку.

Тема 1.10 Форми бухгалтерського обліку.

Облікові реєстри, їх суть і значення. Класифікація облікових реєстрів. Помилки в облікових записах, способи їх виявлення та виправлення. Форми бухгалтерського обліку та їх характеристика: 1) журнал-головна; 2) меморіально-ордерна; 3) журнально-ордерна; 4) автоматизована. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку.

Розділ 2 Фінансовий облік

Тема 2.1 Облік власного капіталу та забезпечення зобов'язань.

Призначення статутного капіталу та завдання його обліку. Особливості формування статутного капіталу на підприємствах різних форм власності. Облік формування й руху статутного капіталу на державних підприємствах та на підприємствах з недержавною формою власності. Облік приватизації

майна державних підприємств. Облік ліквідаційного процесу підприємств-банкрутів. Автоматизація обліку статутного капіталу.

Тема 2.2 Склад та облік необоротних активів.

Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Індexсація вартості основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів. Документальне оформлення та облік надходження основних засобів. Амортизація та знос основних засобів. Прискорена амортизація основних засобів та її застосування. Документальне оформлення та облік витрат на поточний і капітальний ремонт основних засобів. Облік орендованих та переданих в оренду основних засобів. Облік лізингових (орендних) операцій.. Автоматизація обліку основних засобів. Види та характеристика нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів. Індexсація вартості нематеріальних активів. Документальне оформлення надходження, переміщення та вибуття нематеріальних активів. Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів. Облік зносу (амортизації) нематеріальних активів.

Тема 2.3 Облік запасів.

Класифікація виробничих запасів як передумова обліку. Оцінка виробничих запасів. Організація складського обліку. Методи обліку виробничих запасів. Документально оформлення надходження виробничих запасів. Інвентаризація матеріальних цінностей та відображення в обліку її результатів. Класифікація й оцінка малоцінних та швидкозношуваних предметів. Основи побудови обліку формування витрат виробництва продукції. Методи калькуляції. Облік витрат собівартості продукції. Облік витрат основного та допоміжного виробництв. Облік прямих та непрямих витрат.

Тема 2.4 Облік коштів, розрахунків та інших активів.

Облік готівкових операцій. Грошові кошти. Положення про ведення операцій. Документальне оформлення касових операцій. Облік касових

операцій в системі рахунків. Облік коштів на рюхунках в банку. Порядок відкриття (закриття) рахунків в банку. Облік операцій в національній валюті. Облік операцій в іноземній валюті. Облік курсових різниць.

Тема 2.5 Бухгалтерський облік зобов'язань підприємства.

Порядок надання й документальне оформлення одержання та погашення кредитів банку. Джерела погашення кредитів банку. Особливості обліку кредитування за спецпозичковим рахунком (овердрафт). Облік довгострокових кредитів банку. Автоматизація обліку кредитів та інших позикових коштів. Облік довгострокових зобов'язань з оренди.

Тема 2.6 Облік короткострокових зобов'язань.

Облік розрахунків з постачальниками. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками. Облік розрахунків з бюджетом. Види податків і платежів. Синтетичний облік розрахунків за податками та платежами. Особливості обліку ПДВ на підприємствах України.

Тема 2.7 Облік заробітної плати і розрахунків з робітниками та службовцями.

Класифікація та облік персоналу підприємства. Документальне оформлення руху особового складу. Види, форми й системи оплати праці. Склад фонду оплати праці. Документальне оформлення та облік використання робочого часу. Табельний облік. Методика нарахування заробітної платі персоналу підприємства за відпрацьований і невідпрацьований час та інших виплат. Індexсація та компенсація заробітної плати. Види утримань із заробітної плати та їх облік. Методика й техніка складання розрахунково-платіжних відомостей. Зведення і розподіл затрат праці та заробітної плати. Облік розрахунків з персоналом щодо оплати праці. Особливості обліку розрахунків з депонентами. Облік створення й використання резерву на оплату відпусток. Облік відрахувань до фондів соціального захисту.

Тема 2.8 Облік доходів і результатів діяльності.

Облік доходів від операційної діяльності. Облік доходів від реалізації. Облік інших операційних доходів. Облік доходів від іншої звичайної діяльності. Облік фінансових доходів. Облік доходів від участі в капіталі. Облік фінансових результатів діяльності. Порядок формування фінансових результатів діяльності.

Тема 2.9 Облік витрат за видами діяльності.

Облік витрат операційної діяльності. Класифікація витрат. Облік собівартості реалізації. Облік загальновиробничих витрат. Склад і види загальновиробничих витрат. Документальне оформлення обліку загальновиробничих витрат. Облік накопичення і списання загальновиробничих витрат. Розподіл загальновиробничих витрат. Методика розподілу загальновиробничих витрат. Правила розподілу ЗВВ. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут.

Тема 2.10 Основи бухгалтерської звітності.

Звітність, її суть, класифікація та значення. Користувачі інформації фінансової звітності. Організація складання, затвердження та подання бухгалтерської звітності. Порядок виправлення помилок у звітності. Методика складання звітності.